

# Здравецъ

Детски вестникъ за здравно възпитание, предпазна медицина и здравъ животъ

ПОДШИЕЛЪ АБОРАМЕНТЪ 10 ЛВ.  
НА ПОСТОЛЕНИТЪ СЪ ОТСТАВКА 20 НА СТО  
НА РЪЧКА ПРОДАВА И ЕДИНЪ БР. 2 ЛВ.

ИЗДАВА МЕСЕЧНО ПРЕЗЪ УЧЕБНАТА ГОДИНА ВЪ 10 БРОЯ  
Гл. редакторъ: Д-ръ Н. СТАНЧЕВ — същъ, по вътр. и детски болести  
Редакторъ-стопаникъ: Царевка Д-ръ Станчева  
София, 1. Сергия 18. 11 ет. Пош. чек. събитя № 1413. Тел. 2-73-27

Изобретъ и преработка отъ И-мото  
на варод. просвѣт. зав. № 3441 отъ  
В. К. 1936 г. отъ Гл. Дир. на варод. просвѣт. зав. № 13245, 17. VII 1935 год.

Сътрудничатъ именити наши детски писатели, лѣкари, педагози, художници, композитори и учители

Всѣхъ "Здравецъ" е членъ на Б. л. журнал. д-во — София", съ-преутрѣденъ уставъ съ зап. вѣкъ № 2908 отъ 20 X. г. отъ М-мото на вътрѣшнитъ работи и народното здраве

## Кой трѣбва да ни лѣкува

Всички ние, мили деца, трѣбва да се мѣчимъ да бъдемъ здрави, за да не става нужда да се лѣкуваме. Но все пакъ случва се понѣкога да се поразболѣемъ. Тогава е нужно лѣкуване, което се извършва отъ лѣкаритѣ.

Много хора, обаче, не прибѣгватъ веднага къмъ лѣкарска помощъ; тѣ поставятъ своето здраве въ рѣцѣтъ на съвсемъ прости хора, които нѣматъ никакви медицински познания, така нареченитѣ "народни" или "самозванитѣ" лѣчители Това сж всевъзможнитѣ баби, циганки, баячки, ходжи, гледачки, разтривачи и други подобни. Тѣ се представятъ винаги за многознаеци и казватъ, че ще излѣкуватъ болния, като го отклоняватъ така отъ лѣкаритѣ. Съ това се вършатъ голѣми грѣшки и живота на болнитѣ се излага понѣкога на смъртна опасностъ. Сжщо така се разнасятъ много лесно и заразнитѣ болести, понеже тия прости хора нѣматъ понятие отъ микробитѣ и другитѣ чинители на болеститѣ. Тѣ отдаватъ всички болести на урочанския, магии, русалки, лоши мѣсте, поревка и други глупости.

Работата, деца, е съвсемъ проста. Когато на баща ви се развали часошникъ, той го носи на поправка при часовникаря; а когато ви се сжкатъ обущата — тѣхъ носите на обущара. Той никога не прави обратното. Но за вашето здраве той се сбѣрва и вмѣсто да ви заведе при майсторъ на здравето — лѣкаря, предава ви въ рѣцѣтъ на най-невежи хора — самозванитѣ лѣчители.

Това е непотризма грѣшка — затова и вие, мили здравчета, никога не се съгласявайте да ви лѣкуватъ баби, циганки и ходжи, понеже е много опасно за здравето и живота ви. Здравѣйте!

Чичо Здравецъ

## Дѣдо и внуче

Дѣдо, ето старъ си вече, като снѣгъ ти е косата, а пѣкъ стапнашъ болро, леко, права ти е оуцъ снагата.

Света весело се смѣешъ. Гржи нѣмашъ на душата. А, когато пѣкъ запъешъ, сбиратъ се при тебъ децата.

Какви, дѣдо, защо така? Тази табия отатини ми?

Искамъ да съмъ като тебе, хааа, дѣдо, научи ме!

Слушай, мойто внуче мило.

Въ дни на робство азъ

пирастнахъ,

сиракъ беденъ, безъ бащица,

ратай ходихъ, стадо пасохъ.

Въ стуалъ и вѣтрѣ, въ пѣкъ

зиме, лѣте — на Балкана —

на чистъ въздузъ и прохлада.

Тѣй живогѣтъ ми захвана.

Съ черенъ хлѣбъ и прѣсно

млѣко,

съ горски плодъ, ке, клепина,

чакъ дорасъ се есенъ мине.

Свирихъ, пѣхъ, играхъ на воля

между кинитѣ дѣбраи.

И израстнахъ левети конакъ

съ духъ и мишици корави!

Ето, туй е, мойто внуче,

отъ природата научихъ:

— да съмъ близкото до нея,

да съмъ веселъ и да пѣя!

Алекси Йордановъ

## Зимна радостъ



Колко е весело да се спущамъ и летя надолу като стрела съ шейната.

† Чичо Стоянь

## ИЗЛЕТНИЦИ

(Піеса за деца)  
КАРИНА I

Полножне на планина. Сън-често дърво край изворъ.

Визагъ Владо и Огнянь съ тежки ранци на плещитѣ си и тояги въ рѣце.

Огнянь. Ето и изворотъ. Тукъ можемъ да си починемъ, пѣкъ ако си огладнялъ и ти да си похажнемъ.

Златю. И тѣй, и тѣй ще трѣбва да спремъ, за да дочакаме и Владо. Казахъ ти: тѣхъ-на, че тукъ ще го чакаме.

Огнянь. Ами той знае ли това мѣсто?

Златю. Знаятъ го. Майка му каза, че тѣхнитѣ мандражи отъ тукъ си навалили вода за мандрата.

Огнянь. Че защо имъ е вода на мандрата? Малко ли млѣко имать? — Да пийтъ доредо си шатъ!

Златю. Че водата да не е само за піесенъ? Нама имъ трѣбва и следоватѣ си да пийтъ!

Огнянь. Ами ако той, каквато е рече да не трѣгне и ни да си чакаме тукъ!

Златю. Ами защо не си го задържава да стане и да трѣгне съ насъ?

Златю. Подръгнахъ го, но той се обърна на другата страна и пакъ захърка.

Огнянь. Да бѣ го поразтрѣсидъ пакъ!

Златю. Щѣхъ, но не позволия майка му. — Остави го, млѣчното ми, тѣй сладко спи, че ми е жалъ да го будимъ — казва ти. Той ще си стигне.

Огнянь. Аха, че ни стигне лесно-то, мързеливецъ!

Златю. Това и азъ казахъ на майка му, но ти ми каза, че той ъ рѣкълъ снощи, че до мандрата имъ съ колелото си щѣтъ да дойде, а нагоре съ насъ пеша.

Огнянь. Ами колелото му сетне?

Златю. Щѣлъ да си го вземе на връщане.

Огнянь. Ами ако речемиъ да слѣземъ презъ Меча-долина, както се каиѣме съ Добреви?

Златю. Ше му го занесатъ на грѣбъ.

Огнянь. На грѣбъ? — Толкова дълтъ пѣкъ!

Златю. Дълтъ — не дълтъ ще го занесатъ — тѣ динъ не държатъ смѣтка за мѣката на слугата — не го питатъ — ще се преуморили ли не.

Огнянь. Азъ отъ половина часъ повече не чакамъ.

Златю. И азъ сжщо. — Трѣбва по хладина да се доберемъ до билото, че напече ли сълицето — по мжно се изкатерва човѣкъ по стрѣмното.

(Високо нахъ тѣхъ се чува ѣскри-вѣ лесенъ гласъ.)

Детски гласъ. Да го търкувала ли, бе мамо?

Гласъ на майката. Какъ тѣ ще го търкулишеи? Ами ако има долу хора да убиеишъ нѣвогъ?

Гласъ на детето. Истина, бе мамо, какъвто е голѣмъ камъка — премава човѣка!

Гласъ на майката. Тѣй ами. — Трѣбва винаги да се помислюва, когато се прави нѣщо.

Гласъ на детето. Ами тоу клоуъ да го доутрупа ли и да го взема.

Майка. Не, не бива — той е суровъ и не е позволено да се сбѣриратъ сурови сължи — горския ще ни глоби.

Детето. Добре, добре, мамо.

(Майката и детето слизатъ до

извора. Тѣ е натоварена на грѣбъ съ голѣма везанина сухи сължи. Детето носи пиче съ кърваню, сушенъ криво, Майката отпусна тояга и съва върку сжчинѣтъ като изохоча отъ умора.)

Златю и Огнянь (Гледатъ въ рѣцетъ на детето. Въ синѣхъ гласъ). Я, птичка!

Майката. Намѣрихъ я залетена въ повита. Види се нѣвоко лошо дете ѣ и сжчуино крилцето.

Детето. Мама ще ѣ превѣрже крилцето, ще ѣ сложи на стрѣхата. Другарикѣтѣ ѣ ще ѣ намѣрѣтъ, ще ѣ донесатъ храничка и ще си ѣ прибератъ, нали мамо.

Майката. Да, пилето ми, ще си ѣ прибератъ. — Тѣ не изоставятъ дружитѣ си, когато ги намѣрѣтъ въ неволя.

Огнянь. Видѣ ли, Златю, че птичкитѣ не сж като Владо! — Ти когато си навехна крака — той избга.

Златю. Такъвъ си е той, но нищо — нали сме си другари.

Огнянь (следа въ дивелането). Аа, горския!

Златю. Какъвъ тѣ горския — прѣгърѣишъ старецъ!

Огнянь. Старецъ, разбира се, — стария Горски Младрецъ.

Златю. Ахъ, да оизи, дето Добри тогава му отнесе хлѣбъ!

Огнянь. Да. — На не-го всички излетници му даватъ хлѣбъ. Въ замѣна на това той пѣкъ ги оплита, а на нѣвоко срещу тоя хлѣбъ казва и по нѣвока младростъ.

Златю. Значи за това сж то варекли "Горския Младрецъ".

Огнянь. Тѣмо за това. Нека слѣзѣ и ще го помилме да ни каже по нѣвока младростъ.

Златю. Азъ ще му дамъ и хлѣбъ и отъ кашкавала си. Огнянь. Азъ пѣкъ съмъ му отлѣдилъ още отъ дома, заедно съ една кутия зарпазливъ мармаладъ. — Да си подслади малко бедния старецъ. Давайте му — казва мамо — той е за добро тамъ. (Старикъ се нѣвококо кмчелота отъ сина.)

Златю (Први знакъ да млѣчатъ и сочи сивация прѣгърѣишъ и съ сжчане, но измѣрива дръха, стореи. Той е щѣлъ поблѣдъ, но погледна му е бистръ и изречева лоборзушение.)

Гор. Младрецъ. Добра срѣща, мили деца.

Златю и Огнянь. Дали ти Богъ добро, горски дѣдо.

Гор. Младрецъ. Изглежда, че харесвате моитѣ гралини щомъ така наранина сте потегелили да къмъ тѣхъ.

Огнянь. Хубави, хубави сж ти дѣдо, райски градини сж ти! (Следа на бр. 7)